

הכנסת

**הכנסת העשרים-וחמש
מושב שני**

**פרוטוקול מס' 370
מישיבת ועדת הכספים
יום שני, כ"ב באדר ב' התשפ"ד (1 באפריל 2024), שעה 10:00**

סדר היום:

הצעת מכירת החזקות המדינה בחברת אל- על נתיבי אוויר לישראל בע"מ בהתאם לסעיף 5(ד)(2) לחוק נכסי המדינה, התשי"א-1951

נכחו:

חברי הוועדה:

ינון אזולאי – מ"מ היו"ר
ולדימיר בליאק
אלי דלל
חמד עמאר
יצחק פינדרוס

מוזמנים:

סער אלימלך – מנהל חוב חיצוני, משרד האוצר
זוהר קרביץ – עו"ד בלשכה המשפטית, משרד האוצר
אפרת פוקס – מנהלת קשרי ממשל, חברת אל-על
גיל פלדמן – ראש אגף כלכלה ותקציב, חברת אל-על

ייעוץ משפטי:

שלומית ארליך

מנהל הוועדה:

טמיר כהן

רישום פרלמנטרי:

יפעת קדם

רשימת הנוכחים על תואריהם מבוססת על המידע שהוזן במערכת המוזמנים הממוחשבת. ייתכנו אי-דיוקים והשמטות.

**הצעת מכירת החזקות המדינה בחברת אל- על נתיבי אוויר לישראל בע"מ בהתאם לסעיף 5(ד)(2) לחוק
נכסי המדינה, התשי"א-1951****היו"ר ינון אזולאי:**

בוקר טוב לכולם, אני פותח את ישיבת ועדת הכספים. היום כ"ב באדר ב' התשפ"ד – 1.4.2024. לפני סדר היום יש פה את משפחות החטופים, את אימהות הלוחמים ואת המשפחות השכולות. הילה בן עמי, בקשה.

הילה בן עמי:

אני הבת של אוהד בן-עמי שנמצא בשבי החמאס ושל רז בן עמי שחזרה משבי החמאס לאחר 54 יום. אני גרה בקיבוץ בארי. ב-7.10 הייתי בקיבוץ, ישבתי 15 שעות בממ"ד ועמדתי מול שלוש תקיפות של מחבלים במהלך החילוץ. מכיוון שהייתי בטוחה שלא לוקחים שבויים אזרחים, שמדינת ישראל לא תיתן לזה לקרות, ישבתי ארבע שעות מול השער וחיכיתי להורים שלי שיבואו. אחרי שראיתי שזה לא קורה הבנתי שיותר בטוח להתפנות ולחכות להם במקום אחר. מאז לא ראיתי את אבא שלי. אימא שלי חזרה מצולקת. ברגע שהיא חזרה המסע והמאבק שלי נחצה לשניים, בין להשאיר אותה מעל המים מבחינה נפשית ופיזית לבין להחזיר את אבא. יש פה שתי תמונות של אבא שלי, אחת מה-6.10, אחת מה-7.10, הפרש של פחות מ-24 שעות בין שתי התמונות. הפחד שלי הוא שהתמונה האחרונה שאני אראה של אבא שלי היא התמונה הזאת ואני אחמיץ את ההזדמנות להציל אותו מהגיהנום שהוא נמצא בו. אני מקווה, חברי הכנסת היקרים, שכשתצאו לפגרה גם הם יוכלו לצאת יחד אתכם, שנוכל להחזיר אותם עוד לפני תודה רבה.

גילת פיש:

אני הדודה של שגיא דקל חן מקיבוץ ניר עוז. הוא נחטף ב-7 באוקטובר ועד היום הוא לא פה. היה חבר כנסת שהואיל להגיד לנו בשבוע שעבר כשהיינו פה שלא נחשוב ששגיא יהיה בעסקה בגלל שהוא רק בן 35. אנחנו מאוד מודאגים מזה שעדיין אין עסקה, ששום דבר לא על הפרק. אומרים לנו שיש בין אדם אחד שמנהל את המו"מ. זה מאוד מאוד מפתיע שבמדינה גדולה ובממשלה גדולה במיוחד יש בן אדם אחד שמנהל מו"מ ושום דבר לא מתקדם.

הכנסת יוצאת לפגרה. כיוון שהבנו שהמטרה של חברי הכנסת בפגרה היא לרדת אל העם, לראות מה העם צריך, איך אפשר לקדם את המטרות, את הצרכים, אנחנו רוצים להציע לכל חבר כנסת להצטרף למשפחות החטופים, שכל אחד יאמץ משפחת חטוף ויבוא וישאל: "מה אתם צריכים". תבינו שהיינו צריכים את העסקה הזאת ממומן. אין שום ניצחון פה אם אין עסקה. זה יהיה נורא אם העולם, חס וחלילה, יכפה עלינו הפסקת אש ועדיין לא תהיה עסקה. חלון ההזדמנויות שדיברו עליו בינואר כבר נסגר מוזמן. אנחנו מבקשים מכל חברי הכנסת הנכבדים להחזיר אותם הביתה. תודה.

בניה תם:

אני בן דוד של איתן מור. זו תקופה מורכבת שלא תמיד אנחנו יודעים מה נכון לעשות. אנחנו נדרשים לכוחות נפש עצומים והזמן ככל שהוא עובר רק יותר מורט עצבים. פעמים רבות כשאנחנו עומדים בצמתים אנחנו לא יודעים איך נכון לפעול. בזמנים כאלה שאני לא יודע מה הצעד הנכון לעשות אני מסתכל על הצד השני, על מבקשי רעתי, על אויבי, אני רואה כיצד הם פועלים, על מה הם נותנים דגש, ואז אני יודע ממה להימנע. אני יודע מה הכיוון שאליו אסור לי ללכת והכיוון שאליו אסור לי לצעוד. אם מבקשי רעתי מפחדים שאני אכנס לרפיח, לשם אני צריך להיכנס, ואם האויבים שלי מעוניינים בהפסקת הלחימה ובחזרת העזתים צפונה, זה אומר שאני צריך להגביר את המלחמה, אני לא צריך לחשוב על לאפשר לעזתים לחזור צפונה. אם המחבלים הארוורים מוכנים לעשות עסקה שמחזירה רק חלק מהחטופים, אני צריך להתעקש על עסקה שתכלול את כולם. איתן שלנו לא נמצא ברשימה של המשוחררים הקרובים. אם הנאצים של החמאס שנתפסו בחיים אומרים בחקירות שלהם שהפילוג, שהשיסוי, שהוויכוח בעם שלנו הוא זה שעודד אותם והמריץ אותם לעשות את מה שהם עשו ב-7 באוקטובר, ואם ערוץ כמו אלג'זירה וערוצים פרו פלסטינים אחרים משדרים הפגנות כמו שהיו במוצאי שבת, אני יודע שעלי מוטלת האחריות לפעול לצד השני - לאחד, לחבר, ללכד. ככל שהפירוד והשסע בינינו גדל, ככה חזרת החטופים מתרחקת. הכוח שלנו הוא באחדות שלנו, הכוח שלנו הוא בלכידות שלנו. כשהיינו חזקים, מאוחדים בנפשנו, בזהותנו ובטוחים בצדקת דרכנו, הגענו להישגים צבאיים, והכי חשוב, הגענו לשחרור של חטופים. תודה.

חנה רובינשטיין:

אני מקיבוץ נירים. אני באה לספר לכם על יגב ועל נדב. היום זה יום הולדתו ה-52 של נדב פופלול. הוא "חוגג" אותו בגיהנום של החמאס. אימא שלו, חנה, אישה מקסימה שהייתה 49 ימים בשבי יחד איתו והוא שמר עליה שם, הגן עליה, דאג שלא יפגעו בה, חזרה והשאירה אותו שם. הלב שלה קרוע, הגוף שלה שבור, הנשמה שלה מרחפת בין פה לשם בניסיון נואש להגיד לכולם: "תחזירו אותם עכשיו".

ב-6 באוקטובר חגגנו את חג הקיבוץ. קיבוץ נירים נלחם ב-48 מול המצרים, התפתח, גדל ופרח. ב-6 באוקטובר היה לנו חג מלא תקווה, מלא שמחה, ילדים, נכדים, צמיחה, קליטה. אני חושבת לעצמי מה היינו עושים אם היינו יודעים ב-6 באוקטובר מה הולך לקרות. אם היינו יודעים שמדינת ישראל לא מסוגלת להגן עלינו ואנחנו ניחטף, נירצח, נהיה שעות ארוכות בתוך הממ"דים ובמשך שנה ננדוד ברחבי הארץ ונחפש איך לחזור הביתה, האם היינו נוהגים אחרת? האם נוכל לחזור לפני שהחטופים חוזרים? האם נוכל להשכיב את הילדים והנכדים שלנו לישון כשבמרחק קילומטר או שניים, בתוך מנהרות החמאס נמצאים חברים שלנו, בנים שלנו חטופים? אי אפשר. מדינת ישראל חייבת להיות כזו שמסוגלת להגן על אזרחיה בגבולותיה הריבוניים. אם היא נכשלת בכך כישלון כל כך חרוץ, כל כך כואב וכל כך טראגי, היא חייבת לעשות את המעט כדי למזער טיפונת את הנזק, היא חייבת להחזיר אותם. לא יכול להיות שמדינה מחליטה לוותר על אזרחים שנחטפו תחת המשמרת שלה, תחת הכישלון החרוץ והקולוסאלי הזה. זה לא יכול לקרות. אין מחר. גם אתמול וגם שלשום היה מאוחר כי הם מתים שם. מי שלא רוצה לשחרר מחבלים שיש להם דם על הידיים, צריך להבין שהדם של החטופים זולג כל רגע החוצה ועוד מעט לא יהיה דם בגופם. אנחנו צריכים אותם חיים ולהביא את מי שכבר לא בין החיים לקבורה מכובדת בקבר ישראל. אין זמן לדיבורים.

החטופים לא יכולים לצאת לפגרה. המשפחות, הקהילות וגם לא חברי הכנסת וכל עם ישראל יכולים לצאת לפגרה. אי אפשר לצאת לפגרה כשאנשים בתוך מחילות, בתוך מנהרות, כשנשים נאנסות, כשגברים נפגעים, כשילדים קטנים עדיין שם. באיזה עולם מוסרי חברי הכנסת יכולים לצאת לפגרה? זה לא מוסרי, זה לא מכובד ולא הגיוני. אנחנו במצב חירום. חיילים נהרגים כל יום, משפחות עקורות בכל הארץ, חטופים סובלים סבל שאין לו שיעור, ומתקבלות עדויות על כאלה שלא הצליחו לשרוד את הזוועה הזאת. אין מחר. תודה רבה.

אמונה תם:

אני בת דודה של איתן מור שנחטף מהמסיבה ברעים תוך כדי שהוא עוזר לחלץ פצועים ולהחביא גופות של בחורות כדי שלא יתעללו בהן. אני בטוחה שכשהוא עשה את זה הוא לא הסתכל מי ימני ומי שמאלני, מי חושב כך או אחרת. אנחנו חושבים שזה לא הזמן לוויכוחים פוליטיים, שזה לא הזמן להפיל את הממשלה. אנחנו באמצע מלחמה, צריך לזכור את זה. צריך לגייס את כל המאמץ שלנו להחזיר את החטופים ולהמשיך את הלחץ הצבאי על חמאס. אנחנו מצפים מחברי הכנסת ומהשרים להבין את גודל השעה, להבין שעוד שבוע הם כבר חצי שנה שם, כשחצי שנה זה המון זמן, זמן שהוא בלתי נקלט. בעזרת השם שיחזרו מהר.

אלון גת:

אני אח של כרמל גת. כרמל גת חטופה בעזה כבר חצי שנה. זה לבד צריך להרעיד לכם את הכיסא. בוא נחשוב כאילו זה היה אתמול. אין לנו עוד חצי שנה, וגם הם לא יהיו שם עוד חצי שנה. לא אכפת לי איך, אני רוצה את כרמל חזרה. לא אכפת לי מי יהיה ראש הממשלה, לא אכפת לי מי יהיו חברי הכנסת, תסלחו לי, ולא אכפת לי מי תהיה הממשלה, אכפת לי שכרמל תהיה איתי. נראה לי שכל המשפחות מסכימות שאנחנו מוכנים לעשות הכל בשביל להחזיר אותם, שזה שווה הכל בשביל להחזיר אותם, את האזרחים התמימים שנחטפו מהבתים שלהם, מהמסיבה שהם היו בה. הכל צריך לעשות, וזה אומר גם ויתורים. צריך להיות מוכנים לויתורים האלה, כי במו"מ לא מקבלים את מה שמגיעים איתו. צריך להיות מוכנים עכשיו לשלם מחיר שאותו אנחנו נגבה אחרי זה. עכשיו צריך להגיע לעסקה שתשחרר את החטופים. צריך ללחוץ על זה שתהיה עסקה עכשיו. חצי שנה שאחותי נמצאת בשבי חמאס, אישה בת 39 בשבי חמאס. לא משנה איך, לא משנה מי בראש, לא משנה מי למטה ומי למעלה, משנה שהם יצאו משם. צריך להוציא אותם היום. תודה.

עפרי ביבס:

אני אחות של ירדן ביבס, גיסתה של שירי ודודה של אריאל וכפיר, הגיינג'ים שכולם מכירים. אריאל וכפיר הפכו מה-7 באוקטובר לסמל החטיפה, הם היו בחזית ההסברה של מדינת ישראל. היום, חצי

שנה אחרי, המדינה שכחה אותם. התמיכה שהמדינה שלנו השיגה בעקבות התמונה המזעזעת של שירי ושל הילדים נחטפים הולכת ונעלמת, מנופי הלחץ שלנו הולכים ונעלמים, אנחנו מדשדשים במקום. שלא יגידו לי שלא שכחו אותם ושחושבים עליהם כל יום, כי במבחן התוצאה עברה חצי שנה והם עדיין שם. אנחנו לא יודעים מה עלה בגורלם, אנחנו לא יודעים אם הם בחיים, אנחנו לא יודעים מה מצבם.

ב-7 באוקטובר תחושת האמון והביטחון במדינה הגיעו לשפל שאף פעם לא חווינו. בתקופה האחרונה אני מרגישה כל יום שזה הולך ומתערער עוד ועוד, הביטחון והאמון שלי במדינה הולכים ומתערערים יותר ויותר. אני לא מרגישה שהיום אנחנו במקום בטוח יותר, אני לא מרגישה שהממשלה הצליחה לבנות את האמון מחדש. אנחנו באותו מקום שהיינו במחדל של ה-7 באוקטובר, רק עם פחות חטופים בחיים כי כל יום הם מתים שם.

חייבים להתעורר, חייבים להתחיל לקדם מתווה שיחזיר את החטופים, את כולם, וזה ברור לכולנו כבר מה המחירים של המתווה הזה. ברור לכולנו שהמתווה הזה צריך לקרות כדי שיחזיר את תחושת הביטחון פה, לא רק את החטופים. המתווה הזה הוא חלק מהחזרת הביטחון לכל התושבים במדינה הזאת. אנחנו לא נלחמים רק בשביל המשפחות שלנו, אנחנו נלחמים פה בשביל כל עם ישראל ובשביל כל הציבור. אני לא יכולה לדמיין מצב שאחרי חצי שנה שהם עוברים שם גיהנום אני אקבל שיחה שבה יודיעו לי שהם מתו שם, שהם סבלו שם חצי שנה רק כדי למות שם. אין יותר זמן. יש תחושה גדולה מאוד של סחבת וגרירת רגלים. אני לא רוצה לשמוע עוד פעם שנתנו לצוות המו"מ המקצועי, המיומן, המנוסה עוד קצת חבל ועוד קצת מנדט. תשלחו אותם לשם במטרה להשיג מתווה, בלי ללכת הלוך וחזור, בלי לחכות, בלי עוד יומיים, בלי ככה, בלי לחכות לכינוס של הקבינט. תנו להם לעבוד, תנו להם מתווה, תנו להם להחזיר את החטופים הביתה, להחזיר את הביטחון, להחזיר את האמון של כולנו. תודה רבה.

נירית:

אני רוצה להודות לכל האנשים שנמצאים פה, אני בטוחה שזה לא קל לכם. אני אימא לחייל שהיה בקרב ארבעה חודשים והשתחרר לפני חודש. באתי לכאן כדי להגיד שלא שכחו את החטופים. החיילים נכנסים לעזה וכל יום מחרפים את נפשם כדי להחזיר את החטופים הביתה. הבן שלי נכנס כדי להחזיר את החטופים הביתה, כדי להחזיר את הביטחון למדינת ישראל. כדי למגר את חמאס, למוטט אותו, להשמיד אותו ולהחזיר את החטופים והביטחון למדינת ישראל צריך להפעיל לחץ במקום שכואב להם, בלי סיוע הומניטרי, בלי לחכות לרמדאן שיסתיים או לא יסתיים. צריך להיכנס לרפיח ולקרס אותם. אנחנו מחכים כבר שישה שבועות או יותר שזה יקרה. אנחנו מבקשים שייכנסו כבר. החיילים מוכנים, המפקדים מוכנים וכולם מוכנים. אנחנו רוצים שזה יקרה, כי בלי זה החטופים לא יחזרו והביטחון שלנו לא יחזור. תודה.

יזהר ליפשיץ:

אני לא הולך להתעסק באסטרטגיות של רפיח, כן או לא. אם החמאס אומר שיש 70 נרצחים מתוך 134 חטופים, תעשו את החישוב. העדויות על האונס של נשים שחזרו ועל מה שקורה לאחיותיהן בפנים יצאו מכלל הסתרה. מדינת ישראל קיבלה אשראי של חצי שנה לעשות את המיגור, את הניצחון המוחלט, את האסטרטגיות, את הכניסה, להראות יכולות של חוסר לחיצות במו"מ. אחרי 55 ימים שוחררו חטופים, אבל כבר ארבעה חודשים לא שוחרר אף חטוף. מבחינתנו נגמר הזמן. את מי שעדיין חי ואת מי שנושם צריך היה להוציא כבר אתמול. ארבעת הגדודים שנחשבים להכי מסכנים ברפיח, לא זה מה שישנה. בהחלט היה אפשר לסגור את המנהרות ביום הראשון, אבל האסטרטגים החליטו שלא. נגמר הזמן. הוויכוח הוא כרגע אם אנחנו נשארים אותם יהודים מאוחדים שערים זה לזה וממשיכים להילחם כשמה שקורה בפנים זו התעללות, אונס, השפלה, משחקים סדיסטיים במשפחות שנמצאות פה. לחץ על החמאס יביא לנסיגה ובריחה שלהם בתוך המנהרות כשהם סוחבים איתם את כל הילדות והילדים הפצועים שהם מתעללים בהם. את מי שלא יסחוב במסע הזה הם יזרקו איפה שהוא בצד ולא נמצא אותו לעולם. זאת תמונת המצב. זה משפיל אותנו בתור יהודים, בתור בני אדם. משנת 67 אנחנו נלחמים בטרור וכמעט מנצחים אותו. הלחימה בטרור תימשך עוד עשרות שנים. עכשיו מחזירים, יהיה המחיר אשר יהיה, כדי שנוכל להילחם בהמשך, לגייס אנשים ולחשוב שאנחנו עוד יהודים.

סמדר גורן:

אני בת קיבוץ ניר עוז. ב-7.10 יצאתי לפגרה מוחלטת מהחיים הקודמים שלי, מהעבודה שלי, מהשגרה הקודמת. התחלתי כמו עוד הרבה אחרים פה בעבודה חדשה, עבודה שאני כל יום לומדת בה מושג חדש. למדתי מה זה מנותק קשר, מה זה נעדר, מה זה חטופים, מה זה שהצבא לא מגיע לקיבוץ שלי עד שאחרון הבוזזים והמרצחים עוזבים, מה זה רבע מהתושבים של הקיבוץ שלי שנרצחו או נחטפו. אחרי 14 יום גם נאלצתי ללמוד מה זה כשאחי, אבנר גורן, נרצח ונמצא ליד הגדר. הצלחנו אמנם לקבור אותו, אבל אני לא מצליחה להתאבל עליו עדיין. למדתי מה זה שגיסתי, מיה גורן, שנורתה והגיעה במצב קשה לעזה,

כבר לא בין החיים. אני מנסה ללמוד כל יום מה זה אומר ארבעה אחיינים שנשארו בלי ההורים שלהם בגלל המחדל הזה שהיה ביום הזה. אנחנו מנסים ללמוד מה זה לחיות בלי שיש לנו איך להתאבל, בלי שיש לנו קבר לעלות אליו, בלי שיש לנו נר להניח על הקבר. בעבודה החדשה הזאת לי ולכל החברים שלי מהמשפחות האחרות אין שבתות, אין חגים. אנחנו בימים של מחשבות קשות מאוד על מה שקורה שם למי שעדיין בחיים, אנחנו בלילות של סיוטים. אני עושה דברים שלפני היציאה לפגרה הזאת לא חשבתי שאני אעשה - להתראיין בכל מיני מקומות, לנאום בכל מיני מקומות, לצאת לרחובות ולצעוק דברים שלא חשבתי שאני אאלץ לצעוק. אנחנו בפגרה הזאת נוסעים הרבה לחו"ל על מנת לפגוש כל מי שאפשר כדי שילחץ על מי שצריך, כדי שמשוהו יקרה, כדי שמישהו מהחטופים שעדיין חי יחזור, כדי שהחטופים הנרצחים יחזרו ונוכל סוף סוף לקבור, להתאבל.

אנחנו מגיעים לכאן כל שבוע בתקווה שבאמת תקשיבו לנו, בתקווה שבאמת תעשו כל מה שצריך בשביל להחזיר אותם. אנחנו עושים כל דבר שייתן סיכוי להחזיר את היקרים לנו. אנחנו מאוד רוצים לצאת לפגרה מהעבודה החדשה הזאת שלנו, אבל אני יודעת שאם נעשה את זה אפילו לרגע אחד יש סיכוי שמי שחי לא יחזור, יש סיכוי שלעולם לא נצליח לקבור את מיה ואת כל האחרים, ויש הרבה כאלה. אנחנו יודעים כרגע על 36, אבל כנראה שיש הרבה יותר מזה. אנחנו לא יכולים להרשות את זה לעצמנו. אני באמת לא מבינה איך אתם יכולים לחשוב אפילו לצאת לפגרה, לעזוב לרגע את הנושא הכל כך חשוב הזה. זה התפקיד שלכם, לא שלנו, לדאוג שהם יחזרו, ללחוץ על מי שצריך כדי שזה יקרה, ללחוץ על ראש הממשלה, על הקבינט, כי יש כרגע סימנים של מתווה שנראה שיכול להתקדם. אני מצפה שתעשו את זה, כי היקרים שלנו לא יכולים לחכות עד שתחזרו מהפגרה הזאת.

חנה כהן:

אני הדודה של ענבר הימן שנחטפה מהמסיבה בנובה ונרצחה בשבי חמאס. היא נרצחה בצורה אכזרית שאני לא מעוניינת לפרט. 134 חטופים נמצאים בעזה כבר חצי שנה, זה מטורף. אני אפילו לא יודעת איך עברה החצי שנה הזאת. גברים ונשים נאנסים במנהרות, עוברים התעללות פיזית, נפשית. אני לא בטוחה שנמצא את כל הגופות, חלק נעלמו ועל חלק אין מידע. אני מבקשת מממשלת ישראל להחזיר את כל החיים ולקחת בחשבון שיש גם נרצחים, לא להשאיר אותם לסוף העסקה. צריך לעשות איזו שהיא עסקה שתחזיר גם את הנרצחים. לא ייתכן שאלה ששילמו בחייהם, הרוגי המלכות, יהיו זרוקים בעזה. לא ייתכן שישבנו שבעה בלי גופה ואנחנו לא יכולים להתאבל. למה אנחנו לא יכולים להתאבל? כי כל בוקר כשאנחנו מתעוררים אנחנו חושבים איך אנחנו מחזירים אותה הביתה, מה אנחנו עושים היום למען ענבר. אנחנו חצי שנה לא עובדים. אנחנו מבקשים קבר לנרצחים, זה מגיע להם. הם לא נכנסו לבדם לעזה, הם נלקחו משטח מדינת ישראל בגלל רשלנות, בגלל שמדינת ישראל לא ידעה להגן עליהם והפקירה אותם. אני באה לפה כל שבוע, כשכל שבוע אני שואלת את עצמי את אותה שאלה – האם אין היגיון בזה שמי שהפקיר יבוא ויעלה אל המופקר הביתה כדי לתת לו דיווח על מה שקורה. במדינת ישראל כנראה שהכל קורה הפוך. פעם היינו אור לגויים, היום אנחנו חושך לגויים.

יום הזיכרון מתקרב ואני תוהה ביני לבין עצמי איפה אני אמורה להדליק נר. אדוני המכובד, תגיד לי איפה אתה מציע לי להדליק נר זיכרון. האם ליד הבוטקה? האם מאחורי העץ? איפה בדיוק? אין לנו קברים. ככל שיעבור הזמן עוד ועוד נרצחים ייעלמו. אנחנו לא נחכה עוד חצי שנה, עוד שנה, אני מבטיחה לכם, לא ניתן לזה לקרות.

איילת:

אני דודה של עידן שתיו. עידן הוא בחור בן 28 שהלך למסיבת נובה רק כדי לצלם. הוא הגיע ב-06:30, מתי שהתחיל כל הבלגן. הוא לקח שני חברים שלא יכלו לנהוג וניסה לברוח. לפני שבועיים הייתי בסיוור בעוטף ומכל המלומדים מצה"ל ומהמשטרה הבנו שלא הייתה דרך לברוח משם. אנחנו יודעים שעידן פצוע. הוא התחבא עם גיא אילוז שלצערנו מת מפצעיו בשבי. עידן בן אדם אוהב חיים, אוהב בעלי חיים. בתור ילד היו לו חיים לא קלים, היו לו לקויות למידה. כשסוף סוף החיים התחילו להסתדר לו - יש לו חברה מהממת, הוא לומד קיימות ברייכמן - פתאום הוא נחטף.

אני יודעת שיש לנו עם מדהים שנלחם בכל עוז, אבל אני רוצה לדבר על מנהיגות, על הנהגה, על הענווה של הנהגה. חלק מהענווה של הנהגה זה לא לצאת לפגרה, זה לא לחגוג יום עצמאות. לא יהיה פה ניצחון, והוא גם לא יהיה מוחלט. המילה "ניצחון" בכלל לא רלוונטית, הרי הפסדנו כל כך הרבה. אני מורה בישראל, אני מנהיגה. איך אתם, המנהיגים, יכולים לדבר על פגרה? אני פשוט לא מסוגלת להבין את זה. אני לא רוצה לדבר על הראש של העניין הזה, אבל אתם המנהיגים. כל אחד מנהיג את עצמו, את משפחתו, את הוועדה שלו. קחו מנהיגות. זה הזמן לקחת מנהיגות בנחישות, אומץ וענווה, כדי שאני אוכל להסתכל לבת שלי בעיניים ולהגיד לה שיש לנו הנהגה שלוקחת אחריות.

יעל:

אני בת 16 וחצי, לומדת בכיתה י"א בכפר הירוק. כבר חצי שנה שבן דוד שלי חטוף בארץ. לא דמיינתי בחיים שלי שבן אדם שאני כל כך אוהבת, בן אדם שכל כך יקר לי, בן אדם שכל החיים רק עשה טוב וחשב איך אפשר לעשות טוב, יהיה בסיטואציה הזאת. גם כשהוא נחטף הוא ניסה לעזור לאנשים שלא היו קשורים. מדובר בבן אדם שעוזר לזולת, בבן אדם שאוהב חיות, בבן אדם שאני שואפת להיות כמוהו. הבן אדם הזה כבר חצי שנה נמצא בעזה ואני אמורה להמשיך בחיים שלי, אמורה להמשיך בבגרויות, אמורה להמשיך במתכונות. הפגיעה הזאת בכל כך הרבה מעגלים, בכל הרבה תלמידים, חברים ומשפחה פשוט לא הגיונית. כמות האנשים בארץ שמכירים מישהו שחטוף בעזה כל כך גדולה. הלב של חלק מאיתנו נמצא כרגע בעזה, וזה לא סתם סלוגן, זו לא סתם סיסמה. אני לא יכולה להתקדם בחיים, אני לא יכולה להמשיך בחיים, אני לא יכולה לחגוג, אני לא יכולה לעשות את כל הדברים שאהבתי לפני. בשנה הבאה אני אמורה להתגייס. אני רוצה להתגייס במדינה שדואגת לאזרחים שלה, שלא מפקירה אותם, שדואגת לכל אחד מהם, ששמה את החירות כערך עליון. אני לא מסוגלת להמשיך במצב של חוסר ודאות. לאט לאט המצב נהיה יותר מתיש נפשית. אנחנו דור העתיד, אנחנו אמורים להיות פה כל השנים הבאות. אני לא יכולה להמשיך לדמיין את המצב שבו המדינה הזאת לא דואגת לאזרחים שלה ומפקירה אותם בעזה.

רבקה פרידן:

יש לי שלושה בנים בצבא, אחד מהם הוא מ"פ בגבעתי ונמצא בתוך עזה. ליבי עם כל מי שדיבר פה. אני שומעת את כל הדוברים וליבי נקרע, אבל אסור לשכוח גם את הילדים שלנו שהם חיילים. המטרה שלהם היא להביא את החטופים ולנצח. מה שקרה זה חמור מאוד ויצטרכו לבדוק מה באמת קרה שם, אבל היום להאשים - לא יודעת. אנחנו תומכים בכך, אבל אנחנו רוצים שתיתנו לחיילים שלנו גב, שתיתנו להם להילחם ולנצח. אני רוצה שגם הילדים שלי יחזרו בשלום.

נעמה קרפיצ'ניקוב:

אני בת קיבוץ נירים. בתוך האזור הנפלא הזה שפעם קראנו לו הנגב המערבי והיום עוטף עזה יש קהילות מדהימות שכבר חצי שנה מנסות לשרוד, פשוט הדבר הבסיסי של לשרוד, מסתובבות בארץ ולא יכולות אפילו להתחיל להתאבל, לא יכולות להתחיל להשתקם. למה? כי חלק מאיתנו, כמו שאמרו פה לפני, נמצא בעזה. האנשים והחיילים היו במקום הנכון ב-7 באוקטובר, רק מדינת ישראל שכחה להיות במקום הנכון ב-7 באוקטובר, הפקירה את כולם וממשיכה להפקיר. נהייתה פה איזו שהיא חלוקה של החיילים אל מול החטופים. בן הזוג שלי הוא איש ביטחון כל חייו. גם אח שלי וגיסי היו במילואים וכבר יש להם תאריך שהם צריכים לחזור למילואים. החיילים הם של כולנו. את החיילים לא שאלו בבקו"ם מה הם הצביעו או איפה הם גרים. החיילים והחיילות הם של כולנו, הם עושים מעל ומעבר ככל יכולתם, אבל לצערנו הרב הם לא מצליחים להחזיר את החטופים. מבחן התוצאה הוא שבחצי השנה האחרונה חזרו שלושה חטופים בחיים בדרך צבאית. אי אפשר להחזיר אותם בדרך הזאת. האנשים שגרים בעוטף הם הראשונים שצריכים את הביטחון, הראשונים שרוצים את הניצחון הצבאי, אבל אי אפשר להחזיר את החטופים בדרך הזאת. אין מה לעשות, הופקרנו. היה מחדל ב-7 באוקטובר, והמחיר הוא לא מחיר החטופים, המחיר הוא מחיר המחדל ומחיר הכישלון. זה עצוב, אבל זה המצב. צריך להחזיר את החטופים הביתה עכשיו, אחר כך לעשות הרבה מאוד דברים.

היו"ר ינון אזולאי:

אנחנו עוברים לנושא הראשון על סדר היום: הצעת מכירת החזקות המדינה בחברת אל-על נתיבי אוויר לישראל בהתאם לסעיף 5(ד)(2) לחוק נכסי המדינה, התשי"א-1951. ולדימיר, בבקשה.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

המעבר מהמשפחות למציאות הכלכלית והפוליטית שלנו הוא מאוד קשה. 134 אזרחים שלנו שהמדינה הפקירה אותם לפני חצי שנה עדיין נמצאים בעזה, זה לא נתפס. היום 1 באפריל, אבל לצערי זו לא בדיחה, זו המציאות הכואבת שלנו. יש פה רוב מוחלט של חברי כנסת שמחויב להשבת החטופים, זה הדבר הכי חשוב היום. עוד שלושה חיילים, לצערי, נפלו בימים האחרונים והגענו ל-600 נופלים מתחילת המלחמה. המלחמה הזאת כרגע לא הולכת לשום מקום באיך שהיא מתנהלת ובאיך שמנהלים אותה. ראש הממשלה, לצערי, עוסק רק בהישרדות וזאת הסיבה היחידה שאנחנו יוצאים לפגרה. בזמן שלחטופים אין פגרה, למשפחות אין פגרה, לחיילים אין פגרה, למילואימניקים ולמשפחות שלהם אין פגרה, גם אין שום סיבה שאנחנו נצא לפגרה. צר לי שהקואליציה החליטה אחרת, אבל היא החליטה אחרת כי ראש הממשלה עסוק בהישרדות שלו. 24 חברי הכנסת של יש עתיד והצוותים לא יוצאים לפגרה, אנחנו נעמוד לרשות הציבור כל יום כי זה פשוט לא נשמע הגיוני שנצא לפגרה בתקופה הזאת.

הדלק היום עלה ל-7.72 שקלים והשלים זינוק של 20% מאז הבחירות. אתם זוכרים את הסרטון המפורסם של ראש הממשלה אומר בתחנת דלק שהמחיר יקר? מאז מחיר הדלק זינק ב-20%. העברתם פה שני תקציבים רעים, בזבזתם לפחות 10 מיליארד שקלים על כספים קואליציוניים, דירוג האשראי שלנו ירד לראשונה בהיסטוריה, וגם אתמול קיבלנו דוח של בנק ישראל שמציין שעוד לפני שאנחנו מגיעים לתקציב 2025 - כנראה נתחיל לדון בו בכנס הקיץ - הוא מעדכן את יעד הגירעון מ-6.6% ל-8%. זה נראה רע מאוד מול חברות הדירוג שחודש אחרי שאישרנו את התקציב אנחנו מעדכנים את התחזית ל-8%, וזו רק ההתחלה. בנק ישראל אמר אתמול שבתקציב 2025, כדי לעמוד בתקרת ההוצאה, הממשלה תצטרך לקצץ 55 מיליארד שקלים. אם היא תחריג את הוצאות הביטחון כפי שעשיתם בתקציב 2024, עדיין היא תצטרך לקצץ 24 או 21 מיליארד שקלים ולהעלות מסים למעמד הביניים ב-6 מיליארד שקלים. זה לא אני אמרתי, זה בנק ישראל אמר אתמול. במקום לעמוד באתגרים האלה, במקום לחשוב על הצמיחה, הממשלה מנסה פה לרקום קומבינה פוליטית שתנציח את אי השוויון ואת אי גיוס החרדים. אי ההשתתפות של הגברים החרדים בשוק העבודה, או השתתפות באחוזים מאוד מאוד נמוכים ביחס למגזר הכללי, עולה לנו היום 30 מיליארד שקלים בשנה. היום בצבא חסרים בין 7,000 ל-10,000 חיילים. אנחנו רואים איזה נזק למשק המלחמה הזאת מביאה. עדיין למישהו פה לא נפל האסימון. נגמר הזמן, הממשלה הזאת צריכה ללכת הביתה, ראש הממשלה צריך להתפטר כי הוא לא כשיר, הוא לא ראוי להנהיג את העם הזה, והגיע הזמן לשינוי.

היו"ר ינון אזולאי:

משרד האוצר, בקשה.

סער אלימלך:

אנחנו פונים לוועדה בנוגע להארכת מועד המכירה של מניות אל-על. במסגרת משבר הקורונה מלפני ארבע שנים בערך, משרד האוצר סייע לאל-על בלהנפיק מניות לציבור. כתוצאה מזה מדינת ישראל החזיקה מספר לא מבוטל של מניות החברה. לאורך השנים נדרשנו למכור את המניות, וגם כיום אנחנו נדרשים לעשות את זה.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

התאריך האחרון היה בדצמבר.

סער אלימלך:

אכן. במרץ 2023 הוועדה נתנה את האישור למכור עד דצמבר 2023 את המניות שהמדינה החזיקה. במסגרת הזמן הזה הצלחנו למכור בהצעת רכש ובמכירה מחוץ לבורסה כמות מניות לא מבוטלת, אך עדיין אנחנו מחזיקים בסביבות 4% שאנחנו נדרשים למכור. אנחנו פונים לוועדה כדי להאריך את מועד המכירה עד לסוף 2024.

היו"ר ינון אזולאי:

כמה מכרתם באחוזים?

סער אלימלך:

אין לי מספר מדויק, אבל אפשר להגיד שכ-10%. למה? כי זה משתנה מעת לעת לאור המימוש של בעלי עניין. ירדנו מ-14% ל-10%, אחר כך ל-5%, כאשר היום אנחנו על 4%.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

מה השווי של 4%?

סער אלימלך:

זה משתנה בהתאם לשער המניה, אבל הערכה היא בסביבות ה-61,60 מיליון שקל בהתאם לשער הנוכחי. הפנייה כרגע היא להאריך את האישור שניתן במרץ 2023 עד דצמבר 2024 במקום עד דצמבר 2023, כאשר העיתוי ייקבע על ידי החשב הכללי.

היו"ר ינון אזולאי:

למה אתם חושבים שבתקופה כזאת תצליחו למכור את מה שלא הצלחתם עד עכשיו?

סער אלימלך:

לאור העלייה המשמעותית שהייתה בחודשים האחרונים בערך המניה. עם פרוץ מלחמת חרבות ברזל, שער המניה ירד מתחת לשלושה שקלים. כיום זה נע סביב החמישה שקלים. אני חושב שלא תהיה לנו בעיה למכור את זה בצורה פומבית, פשוטה. ניסינו למכור את זה בעוד הצעת רכש, אבל זה מאוד קשה למצוא בעלי עניין שישימו את כל הסכום.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

לא הבנתי למה לדחות.

סער אלימלך:

להאריך.

היו"ר ינון אזולאי:

זה לדחות.

סער אלימלך:

אנחנו רוצים למכור כמה שיותר מהר.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

אז למה להאריך?

סער אלימלך:

אנחנו צריכים את האישור שלכם למכור כי האישור פקע.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

למה עד דצמבר?

היו"ר ינון אזולאי:

למה לא עד אוגוסט? למה לא עד יולי?

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

למה לא למכור עכשיו?

היו"ר ינון אזולאי:

אם עכשיו זה הזמן של העלייה - -

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

החברה הביאה רווחים נעים ברבעון הראשון.

היו"ר ינון אזולאי:

זה הזמן לפני שעוד פעם ירד.

סער אלימלך:

אנחנו לא מסכימים איתכם.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

אם טרמינל אחד ייפתח מחדש ב-1 ביוני, יכול להיות שזה ישפיע לרעה.

סער אלימלך:

יכולים להיות הרבה דברים. מקובל לבקש 12 חודשים, כאשר אנחנו נעשה את זה בהתאם לעיתוי הנכון ביותר.

היו"ר ינון אזולאי:

אני לא חושב שאנחנו צריכים להמר בנושא הזה.

סער אלימלך:

אף אחד לא רוצה להמר פה, אנחנו רוצים למכור את זה כמה שיותר מהר.

אלי דלל (הליכוד):

מה עשיתם כדי למכור?

סער אלימלך:

הייתה הצעת רכש מיוחדת והצעה מחוץ לבורסה שמכרנו. היה עוד כתב אופציה שרצינו לממש, אבל לא יכולנו כי כל האפקט של המלחמה גרם לפגיעה בחברה עצמה. כיום החברה נמצאת במצב טוב, לכן אנחנו פונים אליכם כדי להאריך.

שלומית ארליך:

למה אתם מגיעים אחרי שהמועד חולף? המועד חלף בדצמבר.

סער אלימלך:

לקח לא מעט זמן לקבל החלטת ממשלה. היה עוד כתב אופציה שהיה על השולחן עד נובמבר.

שלומית ארליך:

מה קורה בתקופה מאז שהמועד חולף?

סער אלימלך:

אנחנו מנסים להשיג החלטת ממשלה כדי לפנות לוועדה.

אלי דלל (הליכוד):

זה נראה לי מוזר.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

ארבעה חודשים לקח לקבל החלטת ממשלה כדי לפנות לוועדה?

סער אלימלך :

הרבה מאצלנו היו במילואים, וגם אני הייתי במילואים.

שלומית ארליך :

בפעם הקודמת הגעתם לפה במרץ 2023 כשהמועד חלף בדצמבר 2022. אפשר לפנות קודם כדי לקבל החלטת ממשלה.

אלי דלל (הליכוד) :

היה רעיון לבדוק גם רכש מהציבור?

סער אלימלך :

אנחנו רוצים לעשות את זה.

אלי דלל (הליכוד) :

למה לא עשיתם את זה עד עכשיו?

סער אלימלך :

כי בהצעת רכש אתה בדרך כלל אמור להשיג מחיר יותר טוב.

אלי דלל (הליכוד) :

אבל לא השגתם לא את זה ולא את זה.

סער אלימלך :

השגנו הצעת רכש, וגם הייתה הצעה מחוץ לבורסה במחירים טובים. יש כתב אופציה שפקע בנובמבר. היה כתב אופציה למכור את כל יתרת ההחזקות שלנו.

אלי דלל (הליכוד) :

אני הייתי נותן שלושה חודשים מהיום, וכשיבואו לפה נראה מה לעשות.

יצחק פינדרוס (יהדות התורה) :

מה העמדה של אל-על?

גיל פלדמן :

אני רוצה להודות לאוצר ולמדינה על העזרה בתקופת הקורונה. חלק מההחזקה הזאת זו אותה הנפקה שהייתה בתקופת הקורונה, בספטמבר 2020. בשנתיים-שלוש האחרונות המדינה מכרה כ-60% מהמניות שהיא החזיקה. גם אז לא הייתה לנו התנגדות.

יצחק פינדרוס (יהדות התורה) :

לא משנה לכם התעריף והזמן?

גיל פלדמן :

נכון. כמובן שעדיף לא לזרוק את כל המניות בבורסה ביום אחד.

יצחק פינדרוס (יהדות התורה):

אני זוכר שכשהבעלים של אל-על הציע הצעת רכישה, המדינה הרבה זמן עשתה כל דבר כדי שזה לא יקרה כי היא פחדה. כנראה שהמדינה לא צדקה, כי הרכש היה מוצלח והחברה עלתה לפסים של רווחיות שהיא לא הייתה בהם הרבה שנים.

חמד עמאר (ישראל ביתנו):

הם עברו שתי תקופות מאוד קשות.

היו"ר ינון אזולאי:

מה החיסרון אם ניתן פחות מהזמן?

סער אלימלך:

לא בטוח שנצליח. אנחנו רוצים להשיג את התוצאה הטובה ביותר, לכן חשוב לעשות את זה בצורה נכונה, לא למהר, לא לזרוק הכל במכה אחת כך שזה ישפיע על השער. צריך לעשות את זה בצורה שקולה, לטפטף.

היו"ר ינון אזולאי:

אתה אומר שזה ייתן לכם את אותו דבר מבחינת הלחץ שלכם לסיים עם העניין הזה, עם המכירה?

סער אלימלך:

כן. לולא המלחמה לא היינו מגיעים.

אלי דלל (הליכוד):

יש תכנית איך לעשות את המכירה?

סער אלימלך:

כן.

אלי דלל (הליכוד):

אולי נראה אותה.

סער אלימלך:

יש כל מיני דרכים לעשות את המכירה. צריך לפנות לגורמים על מנת לקבל מהם הצעה. אנחנו בסופו של דבר מחזיקים משהו שאנחנו רוצים להיפטר ממנו.

אלי דלל (הליכוד):

איך אתם עושים את המכירה? אתם פונים בצורה פומבית להצעות רכש?

סער אלימלך:

מה שאתה עושה בצורה פומבית זה בודק אם יש הצעות יותר טובות על השולחן ממקומות אחרים. אין שום בעיה לפנות פומבית.

אלי דלל (הליכוד):

אני חושב שנכון להגביל את הזמן. אולי לא שלושה חודשים, אולי ארבעה, אבל לא שנה.

היו"ר ינון אזולאי:

גם אני חשבתי כמוך, אבל הבעיה שאם ניתן להם עד אוגוסט, שזה זמן של פגרה, הם יחזרו רק באוקטובר.

אלי דלל (הליכוד):

אנחנו יוצאים לפגרה בסוף יולי. אתה יודע מה, אין לי בעיה להאריך את המועד, אבל שנקבל דיווח אחת לחודשיים.

היו"ר ינון אזולאי:

אתה יכול לבקש שיבואו לוועדה בחודש יולי כדי לדווח אם יש התקדמות.

אלי דלל (הליכוד):

גם אין לי בעיה שהדיווח לא יהיה פומבי, שיהיה רק ליו"ר או לצוות מצומצם, כי אני מבין שאולי הדברים הם חסויים.

סער אלימלך:

המטרה של כולנו פה סביב השולחן היא זהה. אנחנו רוצים למכור כמה שיותר מהר, אבל אנחנו רוצים לעשות את זה בצורה נכונה, לא לזרוק את הכל במכה אחת לשוק, בטח לא בצורה פומבית שזה ישפיע על שער המניה. אנחנו רוצים למצוא גורמים שיהיו מעוניינים, אבל זה לוקח זמן.

אלי דלל (הליכוד):

אני זורם איתך, אבל אם בעוד חודשיים תגיד שפנית ל-10 או לחמישה ולא קיבלת הצעות - -

היו"ר ינון אזולאי:

מה זה ייתן לנו?

אלי דלל (הליכוד):

דיווח.

היו"ר ינון אזולאי:

למה?

אלי דלל (הליכוד):

שלפחות תדע שנעשה משהו.

חמד עמאר (ישראל ביתנו):

למה למה?

היו"ר ינון אזולאי:

אם נלחץ אותם, יכול להיות שיהיה רווח ויכול להיות שיהיה הפסד. כשאתה נותן להם את האופציה של עד סוף שנה, אתה נותן להם את מרווח הזמן כדי שיבואו נקיים לעניין.

חמד עמאר (ישראל ביתנו):

אני חושב שצריך לתת להם. למה ללחוץ?

אלי דלל (הליכוד):

אני לא מבין למה צריך למכור את זה.

סער אלימלך:

אנחנו נדרשים במסגרת החלטת ממשלה.

היו"ר ינון אזולאי:

אנחנו מצביעים על הארכה עד 16 בדצמבר 2024. מי בעד, מי נגד, מי נמנע?

הצבעה

אושר.

היו"ר ינון אזולאי:

הארכה אושרה.

הישיבה ננעלה בשעה 11:17.